KANCELARIA SENATU
BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 4 maja 2011 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych**
**(druk nr 1189)**

## I. Cel i przedmiot ustawy

Przedłożona Senatowi ustawa wprowadza szereg zmian do ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, których celem jest pełniejsze uregulowanie statusu ławników.

Wprowadzane ustawą rozwiązania zmierzają w szczególności do:

- przyznania danej osobie prawa do kandydowania w miejscu prowadzenia przez nią działalności gospodarczej,
- ujednolicenia zasad zgłaszania kandydatów na ławników dla wszystkich uprawnionych podmiotów (w tym zgłaszania kandydatów do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy),
- rozszerzenia zakazu kandydowania na ławnika, o osoby będące radnymi powiatu lub województwa,
- zakreślenia szerokiego kręgu organizacji społecznych i zawodowych uprawnionych do wyłaniania kandydatów na ławników, spośród organizacji zarejestrowanych na podstawie prawa,
- zwiększenia liczebności grupy osób uprawnionej do zgłoszenia kandydata na ławnika (z 25 do 50),
- nałożenia na kandydata na ławnika obowiązku złożenia oświadczenia, że nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej lub że władza rodzicielska nie została mu ograniczona ani zawieszona,
- określenia podmiotów obciążonych kosztami odpisów, zaświadczeń i informacji dotyczących kandydata na ławnika lub podmiotów go zgłaszających,

- przyznaniu Krajowej Radzie Sądownictwa uprawnienia do opiniowania projektów rozporządzenia, o którym mowa w art. 162 § 11 nowelizowanej ustawy.

Ustawa przywraca obowiązek sprawdzania kandydatów na ławników przez Policję i ustala, że zasięganie informacji o kandydacie na ławnika uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla kandydatów do objęcia stanowiska sędziowskiego.

Ustawa precyzyjnie reguluje kwestie dotyczące zasad postępowania w przypadku odwołania ławnika i przyznaje ławnikowi prawo do bycia obecnym i wysłuchanym na posiedzeniach rady gminy, na których wniosek o odwołanie będzie opiniowany i rozpoznawany.

Uzupełnione zostały przepisy dotyczące odsunięcia ławnika od pełnienia obowiązków w sytuacji, gdy wszczęto postępowanie o jego odwołanie.

Ostatnia ze zmian polega na uszczegółowieniu jakie czynności uważa się za czynności wykonywane w sądzie - za które ławnik otrzymuje pieniężną rekompensatę.

## II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa została uchwalona przez Sejm w efekcie rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (druk nr 3833).

Pierwsze czytanie projektu miało miejsce w dniu 25 lutego 2011 r. na 85. posiedzeniu Sejmu. Projekt ustawy został skierowany do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, która podjęła uchwałę o skierowaniu projektu do podkomisji nadzwyczajnej.

Komisja, w dniu 13 kwietnia 2011 r., przyjęła projekt ustawy wraz z poprawkami, które polegały na:

- usunięciu przepisu zawartego w art. 1 w pkt 1, który zmierzał do zmiany zasad wyznaczania sądu właściwego do nadawania klauzuli wykonalności decyzjom wydanym przez Radę, Komisję Europejską, Europejski Bank Centralny, Urząd Harmonizacji w ramach rynku wewnętrznego oraz wyrokom Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
- przeniesieniu do odrębnych jednostek redakcyjnych przepisów zawartych w art. 1 w pkt 3, w art. 162 w § 3 i 4, które określają dodatkowe dokumenty, które będą dołączane do karty zgłoszenia kandydata na ławnika,
- dodaniu w art. 1 w pkt 3, w art. 162 nowego § 8, który ustala podmiot obowiązany do zapłaty za wydanie odpisów z Krajowego Rejestru Sadowego lub z innych rejestrów lub ewidencji,
- przyznaniu Krajowej Radzie Sądownictwa uprawnienia do opiniowania projektów rozporządzenia, o którym mowa w art. 162 § 11 nowelizowanej ustawy.

Drugie czytanie projektu ustawy miało miejsce na 90. posiedzeniu Sejmu, w dniu 14 kwietnia 2011 r. Wobec niewniesienia poprawek, Sejm przystąpił niezwłocznie do III czytania. Ustawa została uchwalona na tym samym 90. posiedzeniu Sejmu w dniu 15 kwietnia 2011 r.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

*Beata Mandylis*
*Główny legislator*